

Apel Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Samorządowych z dnia 2 lipca 2026, przyjęte w Natęczowie

w sprawie: **wydłużenia terminu realizacji i rozliczenia inwestycji w ramach KPO B3.1.1 „Inwestycje w zrównoważoną gospodarkę wodno-ściekową na terenach wiejskich”**

Ogólnopolskie Porozumienie Organizacji Samorządowych (OPOS) w imieniu ponad 1000 samorządów lokalnych z terenu całego kraju, zwraca się z apelem o pilne podjęcie działań umożliwiających wydłużenie terminu realizacji i rozliczenia inwestycji w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, inwestycja B3.1.1 „Inwestycje w zrównoważoną gospodarkę wodno-ściekową na terenach wiejskich”, do dnia 31 grudnia 2026 r.

Obecnie wskazany w regulaminie naboru wniosków dla tych inwestycji termin **31 lipca 2026 r. jest terminem, który uniemożliwia realizację tak ważnych dla obszarów wiejskich inwestycji.** Przy obecnym harmonogramie część gmin nadal nie ma realnej możliwości zakończenia robót, przeprowadzenia odbiorów, skompletowania dokumentacji oraz złożenia końcowego wniosku o płatność.

Do Sygnatariuszy OPOS docierają sygnały od zrzeszonych samorządów, że **obecny termin nie uwzględnia pełnego cyklu inwestycyjnego.** Problem dotyczy w szczególności zadań wymagających przeprowadzenia lub zakończenia procedur zamówień publicznych, podpisania umów z wykonawcami, wykonania robót ziemnych, przeprowadzenia odbiorów, skompletowania dokumentacji oraz złożenia końcowego wniosku o płatność.

W wielu przypadkach gminy uzyskały realną możliwość **skorzystania ze środków dopiero na końcowym etapie funkcjonowania programu.** Oznacza to, że mimo przyznanego dofinansowania samorządy pozostają pod bardzo silną presją czasu, która może zagrozić prawidłowej realizacji zadań. Problem nie wynika z braku zaangażowania po stronie gmin, lecz z obiektywnie krótkiego okresu pomiędzy uzyskaniem możliwości realizacji inwestycji a terminem jej zakończenia i rozliczenia.

Szczególnie wyraźnie pokazuje to przykład Gminy Witnica w województwie lubuskim, która realizuje zadanie dotyczące modernizacji gospodarki wodno-kanalizacyjnej na terenach wiejskich. Inwestycja obejmuje miejscowości, w których funkcjonuje stara, awaryjna i częściowo azbestowa sieć wodociągowa. Problemy z infrastrukturą przekładają się bezpośrednio na bezpieczeństwo mieszkańców, dostęp

do wody, możliwość rozwoju budownictwa mieszkaniowego oraz rozwój lokalny. Pomimo podjętych działań przygotowawczych i determinacji samorządu, termin rozliczenia inwestycji do 31 lipca 2026 r. nadal pozostaje zbyt krótki.

Zadania z zakresu gospodarki wodno-ściekowej na terenach wiejskich mają podstawowe znaczenie dla jakości życia mieszkańców, ochrony środowiska, bezpieczeństwa sanitarnego oraz możliwości rozwoju gmin. Dla wielu samorządów są to inwestycje niemożliwe do przeprowadzenia wyłącznie ze środków własnych. Utrata możliwości ich realizacji oznaczałaby nie tylko niewykorzystanie środków z KPO, ale również dalsze odkładanie problemów infrastrukturalnych, z którymi gminy mierzą się od wielu lat.

Wydłużenie terminu do dnia 31 grudnia 2026 r. stworzyłoby **realną możliwość zakończenia prowadzonych zadań, przygotowania pełnej dokumentacji rozliczeniowej oraz osiągnięcia zakładanych efektów rzeczowych i finansowych**. Jednocześnie termin ten nadal pozostaje racjonalny z punktu widzenia konieczności sprawnego rozliczenia środków w ramach KPO.

Podkreślamy, że proponowane wydłużenie terminu **nie jest odsunięciem obowiązków rozliczeniowych, lecz warunkiem skutecznego i zgodnego z celem programu wykorzystania środków publicznych**. Bez tej zmiany część inwestycji, mimo przyznanego dofinansowania, może nie zostać zrealizowana albo będzie realizowana w warunkach nadmiernego ryzyka organizacyjnego, finansowego i prawnego.

W związku z powyższym Ogólnopolskie Porozumienie Organizacji Samorządowych apeluje o pilne podjęcie działań zmierzających do wydłużenia terminu realizacji i rozliczenia inwestycji w ramach KPO B3.1.1 do dnia 31 grudnia 2026 r. oraz o przekazanie instytucjom odpowiedzialnym za wdrażanie programu jasnych wytycznych umożliwiających gminom skorzystanie z tej zmiany, w szczególności poprzez aneksy do umów lub inne dostępne mechanizmy prawne i organizacyjne.

Prezydencja
Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji
Samorządowych
Związek Gmin Lubelszczyzny

Piotr Dragan
Przewodniczący Zarządu

Stanowisko otrzymują:

1. Pan Stefan Krajewski, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
2. Pani Katarzyna Pełczyńska-Natęcz, Minister Funduszy i Polityki Regionalnej,
3. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego.

/Stanowisko opracowane przez Zrzeszenie Gmin Województwa Lubuskiego/